

ZAPOSILITEV ALI NADALJNJE IZOBRAŽEVANJE?

**Zavod RS za zaposlovanje,
NCIPS/Euroguidance Slovenija
2019**

Vsebina

1. Pred odločitvijo	3
1.1 Mednarodne napovedi zaposlovanja do leta 2025	4
1.2 Zaposlitve, ki po letu 2025 nimajo veliko možnosti za preživetje	4
1.3 Priljubljene zaposlitve v letu 2025.....	5
1.4 Kompetence prihodnosti*	5
2. Zaposlitev	7
2. 1 Oblike zaposlovanja v Sloveniji.....	7
2. 2 Pregled povprečnih plač v nekaterih poklicih.....	10
2. 3 Brezposelni mladi do 29 let	11
2. 4 Pomoč Zavoda RS za zaposlovanje pri iskanju zaposlitve.....	13
2.5 Eures	17
2. 6 Prostovoljstvo	18
3. Nadaljnje izobraževanje	20
3. 1 Možnosti nadaljnjega izobraževanja?	21
3. 2. Študij v tujini	24
4. Štipendije	26
4. 1 Državne štipendije	26
4. 2 Zoisove štipendije	26
4. 3 Kadrovske štipendije.....	27
4. 4 Štipendije za deficitarne poklice.....	27
4. 5 Skladi, fundacije in razpisi vlad	27

1. Pred odločitvijo

Ker obiskujete zadnji letnik srednje šole, se boste kmalu znašli pred pomembno življenjsko odločitvijo.

Že razmišljate o tem, kako nadaljevati po uspešno končani srednji šoli? Ne glede na to, ali zaključujete nižjo poklicno, srednjo poklicno, srednjo strokovno šolo ali gimnazijo, se morate namreč odločiti, ali se želite zaposliti ali nadaljevati z izobraževanjem. Na Zavodu RS za zaposlovanje smo za vas pripravili informacije, ki vam bodo v pomoč pri načrtovanju vaše kariere.

V knjižici, **Kariera se ustvari, ne zgodi**, ki je bila izdana v okviru ESS projekta Karierna orientacija za iskalce dela, je zapisano:

Razvoj kariere predstavlja pridobivanje različnih spretnosti, izkušenj in znanja. Načrtovanje in vodenje kariere pomeni večanje kompetentnosti, znanja in zmožnosti za delo. To je dejaven proces, katerega sestavni del so različne oblike učenja in dela. Vključuje formalno, neformalno in informalno obliko učenja ter na drugi strani, poleg različnih oblik zaposlitve, tudi vse neformalne oblike dela, kot so delo na domu, prostovoljno delo v skupnosti in drugo. Razvoj kariere je odvisen od posameznika in poteka vse življenje. Ustvarjanje kariere je tako vseživljenjski proces.

Hitre tehnološke spremembe spreminjajo razmere, v katerih delujejo tako slovenska kot svetovna podjetja; namesto poslovanja, ki je omejeno na lokalni ali nacionalni trg, so podjetja, ki želijo biti uspešna, prisiljena sodelovati v globalnih procesih, ki poganjajo svetovno ekonomijo. Podjetja, ki želijo preživeti, morajo biti pripravljena na redne in hitre spremembe. Vse manj so pripravljena sprejemati dolgoročne obveznosti do zaposlenih, zato se tudi drastično spreminjajo oblike zaposlitve; do nedavnega prevladujoča oblika zaposlitve, to je delovno razmerje, sklenjeno za nedoločen čas, tako rekoč izginja. Prevladujejo krajše fleksibilne oblike, ki postavljajo pred posameznika nove izzive in zahtevajo nove spretnosti. To vpliva tudi na drugačen potek kariernega razvoja posameznika.

Šole bodo v prihodnosti poskušale zagotoviti učencem in dijakom znanje in spretnosti, pomembne v razvoju delovne sile v globalni ekonomiji. Vedno bolj se cenijo veščine in spretnosti, ki omogočajo učinkovito timsko delo in ustvarjalno reševanje problemov ter zahtevajo več disciplinarnosti. Od posameznika se pričakuje odprtost in usmerjenost v samoiniciativno izpopolnjevanje znanja, usmerjenost v vseživljenjsko učenje in izobraževanje.

Delodajalci od kandidatov zahtevajo vedno več drugih spretnosti in znanj, ki se ne navezujejo le na posameznikovo strokovno usposobljenost v okviru izbrane stroke. Prihodnji iskalci zaposlitve bodo morali vedeti, kako se učinkovito prilagajati spremembam v okolju, biti sposobni večkrat v življenju uspešno zamenjati službo ali poklic, biti zmožni načrtovanja in ravnanja v skladu s spreminjajočimi se poklicnimi priložnostmi, razvijati tehnične in socialne spretnosti ter hkrati razumeti, kako in zakaj se dobljene spretnosti lahko uporabijo.

Na drugi strani bo **2 milijona novih zaposlitev** ustvarjenih na področjih:

- računalništva,
- spletnega oblikovanja,
- matematike,
- arhitekture,
- inženiringa in sorodnih področij.

1.3 Priljubljene zaposlitve v letu 2025

bodo po teh pričakovanjih:

- urbani kmetovalci,
- specialisti socialnega izobraževanja,
- podatkovni znanstveniki,
- varnostni specialisti v kibernetiki,
- negovalci za odrasle,
- specialisti zdravstvene nege, medicinske sestre in fizikalni terapevti,
- upravljavci zasebnosti,
- specialisti za 3-d spletno oblikovanje,
- oblikovalci izkušenj virtualne realnosti,
- neodvisni profesorji.

1.4 Kompetence prihodnosti*

Portal World economic forum je objavil **seznam kompetenc**, ki bodo do leta 2020 dosegle **visoko stopnjo iskanja pri delodajalcih**.

1.4.1 Reševanje konfliktov

Konfliktni ljudje imajo na splošno slab sloves in sprašujem se, če upravičeno? Nekonfliktni ljudje pogosto niso iskreni, ne povedo svojega mnenja in dvome zadržijo zase, kar pogosto vodi do stresa. Konfliktni ljudje iskreno povejo svoje mnenje, kljub zavedanju, da morda ne bo dobro sprejeto, običajno stremijo k izboljšavam in novostim.

1.4.2 Kritično razmišljanje

Kritično razmišljanje je **iskanje globlje resnice, dvom v postavljena dejstva** Ljudje, ki razmišljajo kritično, se nikoli ne bodo pustili zadovoljiti s preprosto razlago, vedno bodo želeli vedeti več in sami raziskati podrobnosti in se odločiti na podlagi svojih dognanj.

1.4.3 Ustvarjalno razmišljanje

Ustvarjalno razmišljanje je način pogleda na problem ali situacijo s sveže perspektive, ki **spodbuja neobičajne in neočitne rešitve**. Kreativni ljudje imajo sposobnost oblikovanja novih načinov izvajanja nalog, reševanja težav in spopadanja z izzivi.

1.4.4 Upravljanje z ljudmi

Dobrih vodij je danes zelo malo. Vsi se radi imenujejo za vodje nečesa, vendar **pravi vodja vodi skupino ljudi, jo usmerja, je mentor in skupaj z njimi išče rešitve.**

1.4.5 Organizacijske sposobnosti

Tipični znaki pomanjkanja organizacijskih sposobnosti so **občutek preobremenjenosti z delom, zamujanje dogovorjenih rokov in uhajanje pomebnih zadev.** Sezname opravil so ključnega pomena za dvig učinkovitosti, saj so na njih našteje vse naloge, ki jih moramo opraviti v določenem časovnem obdobju.

1.4.6 Čustvena inteligenca

Razvoj čustvene inteligence se **začne že v zgodnjem otroštvu** in je ena najpomembnejših osebnostnih lastnosti, ki **pomaga graditi dobre medsebojne odnose.** Osebe z razvito čustveno inteligenco so **uspešnejše pri pridobivanju znanja, lažje rešujejo težave in so na splošno bolj zdrave,** saj sta živčni in imunski sistem tesno povezana.

1.4.7 Etična presoja in odločanje

Etična presoja je zelo cenjena veščina v sodobnem svetu, kjer ljudje povzročajo vojne za čim večji dobiček. Prvi korak pri sprejemanju etične odločitve je **zbiranje dejstev,** pri čemer poskušamo biti čim bolj **nepristranski.** Pozorni moramo biti tudi na **vir in zanesljivost informacije,** predvsem pa moramo znati oceniti ljudi in njihovo iskrenost, pri čemer nam je lahko v pomoč **intuicija.**

1.4.8 Sposobnost osredotočenja na stranke

Dobro opravljena storitev je **promocija celega podjetja.** Najboljša reklama, je tista, ki gre od ust do ust, zato je vredno dobro premisliti, kakšnega človeka postavimo na mesto za delo s strankami. Usmerjenost v storitev je sposobnost in želja po predvidevanju, prepoznavanju in izpolnjevanju potreb drugih, včasih celo pred tem, ko so te potrebe izražene.

1.4.9 Pogajalske spretnosti

Pravijo, da ljudje z dobro razvitimi pogajalskimi spretnostmi pridejo bolje skozi v življenju in res je tako. Če ne vprašaš, ne dobiš. **Obstajata samo dve vrsti ljudi: tisti, ki se pogajajo, in tisti, ki se ne.**

1.4.10 Kognitivna fleksibilnost

Kognitivna fleksibilnost ali prožnost je sposobnost **preklapljanja med razmišljanjem o dveh različnih idejah ali razmišljanje o večih idejah hkrati.** Veliko ljudi takšnega načina razmišljanja ne zna obvladovati in ga doživlja kot stres.

* Viri:

Future of jobs report, World economic forum
<http://www.skrivnost-zdravja.si/blog/osebna-rast/spodbujanje-kriticnega-razmisljanja/>, <https://www.literarnica.si/2014/10/kaj-je-ustvarjalno-razmisljanje.html>, <http://www.businessitans.online/4-to-do-liste-s-katerimi-boste-izboljsali-svoje-organizacijske-spretnosti/>
<https://www.delo.si/prosti-cas/zdravje/14-znakov-custvene-inteligence.html>, <https://www.opencolleges.edu.au/informed/features/7-ways-develop-cognitive-flexibility/>, <https://www.psychologytoday.com/us/blog/am-i-right/201207/five-steps-better-ethical-decision-making>, <https://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:DOC-QQ6PPGA4/41d51f39-7851-43f5-81a4-078bbec32f89/PD>

2. Zaposlitev

V življenju praviloma nimamo samo ene zaposlitve. Trg dela se neprestano spreminja in od nas zahteva nova znanja in veščine, zato je razvoj poklicne poti oziroma kariere posameznika vse bolj pomemben.

Informacije v nadaljevanju so zanimive tudi za tiste, ki trenutno še ne razmišljate o iskanju zaposlitve.

2. 1 Oblike zaposlovanja v Sloveniji

2. 1. 1 Redno delovno razmerje za določen ali nedoločen čas

Delovno razmerje je razmerje med delavcem in delodajalcem, v katerem se delavec prostovoljno vključi v organiziran delovni proces delodajalca in v njem za plačilo, osebno in nepretrgano opravlja delo po navodilih in pod nadzorom delodajalca. 4. člen Zakona o delovnih razmerjih (ZDR) določa, da je delodajalec dolžan delavca prijaviti v obvezno pokojninsko, invalidsko in zdravstveno zavarovanje ter zavarovanje za primer brezposelnosti. Med drugim to pomeni, da ima zaposleni pravico do letnega dopusta, regresa za letni dopust, nadomestila stroškov prevoza, nadomestila za prehrano in različnih dodatkov (za nočno in nadurno delo, delovno dobo, uspešnost ...).

Pogodbo o zaposlitvi smejo skleniti osebe stare najmanj 15 let. Delavci, ki še niso dopolnili 18 let, uživajo v delovnem razmerju posebno varstvo.

Če s pogodbo o zaposlitvi čas trajanja ni pisno določen, oziroma če pogodba o zaposlitvi za določen čas ni sklenjena v pisni obliki ob nastopu dela, se domneva, da je pogodba o zaposlitvi sklenjena za nedoločen čas.

2. 1. 2 Pripravištvo

Zakon o delovnih razmerjih je obvezno pripravništvo odpravil. **Pripravništvo opravljate tam, kjer je to predpisano s posebnim zakonom ali kolektivno pogodbo dejavnosti.** Pripravništvo je priporočljivo opraviti, saj tako pridobite splošna znanja z določenega področja, umestite strokovno znanje pridobljeno med izobraževanjem v prakso ter pridobite veščine in tehnike, potrebne za opravljanje nalog na delovnem mestu. Tako še pred redno zaposlitvijo pridobite izkušnje in realno sliko o tem, kako bo potekal vaš delovnik.

Z zakonom ali kolektivno pogodbo na ravni dejavnosti se lahko določi, da sklene pogodbo o zaposlitvi kot pripravnik, kdor prvič začne opravljati delo, ustrezno vrsti in ravni svoje strokovne izobrazbe, ter z namenom, da se usposobi za samostojno opravljanje dela v delovnem razmerju.

Pripravništvo lahko traja največ eno leto, če zakon ne določa drugače.

ZDR-1

(Uradni list RS, št. 21/2013)

122. člen

(izvajanje pripravništva)

(1) V času trajanja pripravništva mora delodajalec pripravniku po programu zagotavljati usposabljanje za samostojno opravljanje dela.

(2) Z zakonom, drugim predpisom ali kolektivno pogodbo na ravni dejavnosti se določi trajanje, potek pripravništva, program, mentorstvo in način spremljanja in ocenjevanja pripravništva.

(3) Ob koncu pripravništva mora pripravnik opraviti izpit, ki je sestavni in zaključni del pripravništva in se opravlja pred iztekom pripravniške dobe.

124. člen

(volontersko pripravništvo)

(1) Če se pripravništvo v skladu s posebnim zakonom lahko opravlja, ne da bi delavec in delodajalec sklenila pogodbo o zaposlitvi (volontersko pripravništvo), se za pripravnika uporabljajo določbe tega zakona o trajanju in izvajanju pripravništva, omejenosti delovnega časa, odmorih in počitkih, povračilu stroškov v zvezi z delom, odškodninski odgovornosti ter zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu v skladu s posebnim zakonom.

(2) Pogodba o volonterskem opravljanju pripravništva mora biti sklenjena v pisni obliki.

2. 1. 3 Podjemne pogodbe

S podjemno pogodbo se prevzemnik posla (izvajalec) zavezuje opraviti določen posel, kot sta izdelava ali popravilo stvari, telesno ali umsko delo, naročnik pa se zavezuje, da mu bo za to plačal. Plačilo se določi s pogodbo, če ni določeno že z obvezno tarifo ali drugim aktom.

2. 1. 4 Samozaposlitev

Samozaposleni so tisti, ki:

- opravljajo katerokoli samostojno dejavnost kot direktorji in (so)lastniki v podjetju (gospodarski družbi ali zavodu),
- so samostojni podjetniki posamezniki (s. p.),
- z osebnim delom samostojno opravljajo dejavnost (npr. s področja umetnosti, kulture in medijev, zasebnega zdravstva, farmacije in socialne varnosti, veterinarske, odvetniške ipd. dejavnosti).

2. 1. 5 Avtorska pogodba

Z avtorsko pogodbo o naročilu dela se avtor zaveže ustvariti določeno delo in ga izročiti naročniku, naročnik pa se zaveže, da mu bo za to plačal honorar. Vsebina avtorske pogodbe je avtorsko delo s področja književnosti, znanosti in umetnosti.

Več informacij v **Zakonu o avtorskih in sorodnih pravicah RS** (Uradni list RS št. 16/2007) ali pri **Avtorski agenciji Slovenije**.

2. 1. 6 Javna dela

V **programe javnih del** se lahko vključijo dolgotrajno brezposelni, prijavljeni pri Zavodu RS za zaposlovanje najmanj eno leto. Omogočajo enoletno zaposlitev na področjih socialnega varstva, vzgoje in izobraževanja, kulture, okolja in prostora, kmetijstva in na drugih sorodnih področjih. Programe izvajajo neprofitni delodajalci.

Izvajalci javnih del morajo spoštovati **predpise o delovnih razmerjih** s posebnostmi, ki so določene za javna dela. V programe javnih del se lahko vključite tisti, ki boste izpolnjevali pogoj ciljne skupine. Med vključitvijo v javna dela ste upravičeni do **plače, stroškov prevoza na delo, malice, letnega dopusta in regresa** za letni dopust.

Več informacij: **Zakon o urejanju trga dela – ZUTD** (Uradni list RS št. 80/2010) in **Zakon o delovnih razmerjih - ZDR 1** (Uradni list RS, št. 21/2013).

2. 1. 7 Prekarnost

Bistvene razlike med redno zaposlitvijo in prekarnimi oblikami zaposlitve se kažejo v tem, da **prekarni delavci v večini nimajo zagotovljenega plačila za preživetje, da so brez pravic plačanega dopusta in regresa, malice in povračila stroškov za prevoz**. Delodajalci prekarnim delavcem, za razliko od redno zaposlenih, prav tako ne plačujejo **prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, za zavarovanje za primer brezposelnosti in prispevkov iz naslovov starševskega varstva**.

V Sloveniji se lahko delavci, ki menijo, da njihov delodajalec krši delovnopravno zakonodajo, obrnejo na Inšpektorat Republike Slovenije za delo. Poleg tega pa lahko delavec uveljavlja obstoj delovnega razmerja, če ugotovi, da so v njegovi zaposlitvi prisotni vsi elementi delovnega razmerja.

2. 2 Pregled povprečnih plač v nekaterih poklicih

Poklic	2014	2015	2016	2017
Inženirji strojništva	2420	2443	2499	2519
Inženirji elektrotehnike	2599	2604	2648	2680
Zdravniki	4170	4006	4076	4212
Zdravniki specialisti splošne medicine	4217	4020	4109	4218
Zdravniki specialisti (razen splošne medicine)	4141	3998	4058	4209
Strokovnjaki za zdravstveno nego	2149	2095	2167	2180
Strokovnjaki za babiško nego	1881	1891	1914	1976
Farmacevti	3379	3395	3390	3383
Visokošolski učitelji in sodelavci na visokošolskih zavodih	2958	2985	3027	3212
Predmetni učitelji v osnovni šoli	2036	2047	2075	2115
Učitelji razrednega pouka	1999	2012	2031	2056
Sistemske analitiki	2700	2762	2800	2830
Razvijalci programske opreme	2270	2326	2359	2423
Razvijalci spletnih in multimedijjskih rešitev	1556	1562	1553	1640
Programerji računalniških aplikacij	2056	2099	2128	2194
Razvijalci in analitiki programske opreme in aplikacij	2619	2672	2692	2740
Tehniki za elektrotehniko	1966	1966	1990	2010
Tehniki zobne protetike, ortopedskih in drugih zdravstvenih pripomočkov	1484	1483	1491	1523
Strokovni sodelavci za zdravstveno nego	1533	1492	1535	1580
Strokovni sodelavci za babiško nego	1719	1729	1768	1842
Kuharji	1068	1069	1101	1134
Prodajalci	1035	1046	1072	1101
Zidarji	1048	1056	1064	1089
Tesarji	1042	1055	1074	1104
Livarji	1299	1331	1373	1395
Varilci	1235	1247	1270	1285
Strugarji	1319	1359	1405	1440
Elektromehaniki	1542	1555	1590	1656
Mesarji	1068	1081	1097	1145
Mizarji	1104	1133	1163	1199
Vozniki težkih tovornjakov in vlačilcev	1104	1125	1150	1182
Čistilci, strežniki in gospodinjski pomočniki v uradih, hotelih in drugih ustanovah	898	898	916	941
Delavci za preprosta dela pri nizkih gradnjah	1044	1068	1045	1087

Vir: Strukturna statistika plač, SURS

2. 3 Brezposelni mladi do 29 let

Za lažjo predstavo o tem, koliko iskalcev zaposlitve z izobrazbo, ki jo imate ali jo želite pridobiti, je prijavljenih pri Zavodu RS za zaposlovanje, smo zbrali podatke o prijavljenih brezposelnih osebah (stanje na dan 30. 6. 2016, 2017, 2018, 2019).

2.3.1 Brezposelni mladi s srednjo poklicno izobrazbo

Področje	jun. 2016	jun. 2017	jun. 2018	jun.2019
Prodaja (trgovina) na debelo in drobno	743	499	400	324
Živilska tehnologija	439	305	252	217
Frizerstvo in kozmetika	430	284	270	256
Strojništvo in obdelava kovin	262	199	179	183
Motorna vozila, ladje in letala	237	172	146	152
Poljedelstvo in živinoreja	162	152	126	179
Lesarska, papirniška, plastična, steklarska tehnologija	181	132	102	107
Tajniško in administrativno delo	182	122	90	117
Hotelirstvo in gostinstvo	134	111	112	120
Zdravstvena nega in oskrba	158	98	103	90
Gradbeništvo	139	95	85	86
Hortikultura	98	71	61	48
Elektrotehnika in energetika	110	64	58	60
Storitve za gospodinjstva	75	48	25	14
Tekstilna, konfekcijska, čevljarska in usnjarska tehnologija	70	47	30	38
Elektronika in avtomatizacija	77	43	34	39
Računalniške vede	50	43	40	56

2.3.2 Brezposelni mladi s splošno ali srednjo strokovno izobrazbo

Področje	jun. 2016	jun. 2017	jun. 2018	jun.2019
Splošna izobrazba	2.010	1.405	1.195	1.034
Poslovne in upravne vede	1.642	1.128	906	777
Zdravstvena nega	562	459	358	300
Vzgojitelji predšolskih otrok	344	308	275	251
Računalniške vede	278	209	185	183
Potovanja, turizem, prosti čas	230	156	116	72
Avdiovizualne tehnike in (multi)medijska proizvodnja	180	153	124	131
Hotelirstvo in gostinstvo	217	146	155	163
Oblikovanje	150	127	118	105
Transportne storitve	152	103	95	72
Strojništvo in obdelava kovin	152	97	94	80
Kozmetika	117	89	96	81
Hortikultura	113	77	54	45
Farmacija in lekarništvo	63	73	58	39

Gradbeništvo	102	66	47	38
Elektrotehnika in energetika	128	64	59	55

2.3.3 Brezposelni mladi s terciarno izobrazbo

Področje	jun. 2016	jun. 2017	jun. 2018	jun.2019
Poslovne in upravne vede	483	325	227	198
Biologija in biokemija	239	187	79	63
Tuji jeziki	168	155	102	96
Medicina	142	154	90	96
Pravne vede	172	154	119	96
Ekonomija	193	132	85	63
Sociologija in študiji kultur	125	128	86	68
Učitelji za osnovno izobraževanje	126	119	66	49
Poslovanje in upravljanje	137	111	78	88
Transportne storitve	127	108	62	44
Arhitektura in urbanizem	115	105	64	61
Socialno delo in svetovanje	74	95	50	25
Družbene vede	106	90	46	46
Vzgojitelji predšolskih otrok	79	90	44	60
Avdiovizualne tehnike in (multi)medijska proizvodnja	95	88	60	65
Psihologija	60	85	39	39
Druge izobraževalne vede	78	83	56	62

2. 4 Pomoč Zavoda RS za zaposlovanje pri iskanju zaposlitve

2. 4. 1 Portal za mlade

Mladim smo na **posebni spletni strani Zavoda za zaposlovanje** namenili posebno mesto, kjer so zbrane vse vam namenjene informacije.

S pomočjo **iskalnika po aktualnih ukrepih Jamstva za mlade** na podlagi starosti, trajanja brezposelnosti in občine, kjer ste stalno prijavljeni, lahko najdete vse ukrepe oz. programe, ki so trenutno na voljo. Ukrepe stalno dopolnjujemo.

Mladi iskalci zaposlitve

Si mlad in iščeš delo? Potem si na pravem mestu. Ponujamo ti vse informacije o zaposlovanju, ki jih potrebuješ ob vstopu na trg dela.

“ Pri Zavodu sem našel ogromno koristnih informacij in nasvetov, ki so mi pri razgovoru z delodajalcem zelo pomagali. Jan ”

Prijava na Zavod za zaposlovanje

Prijava na prosto delovno mesto

Iskanje dela

Jamstvo za mlade

Pregled ukrepov za mlade

Izzivi in priložnosti

2. 4. 2 Kontaktni center

Če ne najdete potrebnih informacij na spletni strani Zavoda za zaposlovanje, lahko pokličete na brezplačno številko Kontaktnega centra in jih prosite za pomoč.

2. 4. 3 e-Svetovanje

Zavod RS za zaposlovanje je za vse tiste, ki ste večji uporabe računalnika in se znajdete na spletu, razvil spletno svetovalnico **eSvetovanje**, s pomočjo katere lahko preverite interese, osebnostne lastnosti in kompetence. Raziskujete lahko po naslednjih zavihkih:

- **Kakšen sem?** vam pomaga spoznati samega sebe, osebnostne lastnosti, sposobnosti, vrednote in življenjski slog.
- **Kaj me zanima?** vam pomaga raziskati vaše interese.
- **Kaj znam?** je namenjen določanju kompetenc, ki ste jih že pridobili in so zelo pomembne pri iskanju zaposlitve.
- **Kaj naj delam?** je namenjen iskanju pravega poklica za vas.
- **Kje iščem zaposlitev?** vsebuje napotke, kje in kako iskati zaposlitev.
- **Kako kandidiram na delovno mesto?** vas vodi od priprave prijave na delovno mesto, pisanja življenjepisa, do priprave na razgovor, obnašanja na razgovoru in aktivnosti po razgovoru ter vas seznani s tem, kako delodajalci izbirajo ustrezne kandidate.
- **Kako naj bom aktiven?** vam pomaga narediti načrt aktivnosti in vam svetuje, kako jo lahko spremljate.

2. 4. 4 Portal Poišči delo

Portal PoiščiDelo.si je sodoben spletni pripomoček, ki brezposelnim in iskalcem zaposlitve omogoča, da s prijavo v portal spremljajo prosta delovna mesta, komunicirajo s svetovalcem zaposlitve, se prijavijo pri Zavodu, zaprosijo za denarno nadomestilo ali pridobijo različna potrdila, ki so vezana na prijavo pri Zavodu.

Registracija v portal je možna z elektronskim poštnim naslovom ali digitalnim potrdilom.

ZAVOD RS ZA ZAPOSLOVANJE · E-STORITVE ZA DELODAJALCE · E-SVETOVANJE

Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje | Portal PoiščiDelo.si

Vstop za registrirane uporabnike - iskalce zaposlitve

Če ste registrirani uporabnik za račun pravnih oseb, delodajalcev, vas prosimo za [vstop v portal eStoritve ZRSZ za delodajalce](#).

Elektronski naslov in geslo

Elektronski naslov:

Geslo:

Pozabil sem geslo [VSTOPI](#)

Digitalno potrdilo

[Vstop z digitalnim potrdilom](#)

Še niste registrirani?

Registracija novih iskalcev zaposlitve, bodočih uporabnikov portala PoiščiDelo.si.

Nov registracijski postopek za iskalce zaposlitve, bodoče uporabnike portala PoiščiDelo.si omogoča sodoben, prijazen in varen način registracije in uporabe portala PoiščiDelo.si.

[Registracija novega iskalca zaposlitve](#)

Portal PoiščiDelo.si lahko uporabljate samo registrirani uporabniki, zato je pred prvo prijavo potrebno opraviti postopek registracije.

[Registracija novega digitalnega potrdila](#)

V primeru, da vam je obstoječe digitalno potrdilo poteklo, je pred prijavo z novim digitalnim potrdilom potrebno registrirati novo digitalno potrdilo.

2. 4. 5 Mobilna aplikacija

Spletna stran Zavoda za zaposlovanje je prilagojena uporabnikom mobilnih naprav, tako da lahko enostavneje dostopate do informativnih vsebin.

Uporaba **mobilnega portala** je možna na skoraj vseh mobilnih telefonih in mobilnih operacijskih sistemih, ki omogočajo dostop do spletnih vsebin.

2. 4. 6 Kam in kako

Pri odločitvi za nadaljnje izobraževanje ali zaposlitev vam lahko pomaga računalniški program Kam in kako.

Namen računalniškega programa je, da:

- vas spodbudi pri zastavljanju določenih vprašanj o poklicih in vam pomaga opredeliti področja, o katerih se boste posvetovali s kariernim svetovalcem,
- vas opogumi, da podrobneje raziščete poklice, ki so primerni za vas in ki vas zanimajo,
- vam omogoči, da dobite nove zamisli o primernih poklicih zase in razširite znanje o že poznanih poklicih.

Registracijsko številko dobite v svetovalni službi na vaši šoli.

Na osnovi **vaših odgovorov** vam bo program predlagal primerne poklice. Vprašanje lahko naslovite tudi svetovalcu.

Kam in kako je pripomoček za raziskovanje, razvoj in izpopolnjevanje vaših možnosti v karieri.

Na voljo vam je **POVSEM PrenoVLJEN PROGRAM**

Preizkusite ga!

ODRASLI Registracija

ODRASLI Prijava

UČENCI, DIJAKI Registracija

UČENCI, DIJAKI Prijava

2.5 Eures

EURES (EUROpean Employment Services) je omrežje služb za zaposlovanje in njihovih nacionalnih partnerjev iz držav članic Evropske unije (EU), Evropskega gospodarskega prostora (EGS) in Švice, katerega cilj je uresničevanje in pospeševanje **prostega pretoka delavcev**.

Če želite informacije o možnostih zaposlovanja v EU, je na portalu [EURES](#) na voljo več kot 3.000.000 prostih delovnih mest.

Za pomoč ali nasvet lahko pokličete **svetovalce Eures** v Sloveniji in drugih državah članicah Evropske unije.

2. 5.1 Tvoja prva EURES zaposlitev

V projektu Tvoja prva zaposlitev EURES lahko sodelujete **mladi iskalci zaposlitve med 18 in 35 letom**, ki se želite **zaposeliti v drugi državi** EU, na Norveškem ali Islandiji.

Na podlagi **vloge** lahko pridobite **finančne podpore** za:

- potne stroške za zaposlitveni razgovor,
- stroške selitve ob zaposlitvi,
- stroške priznavanja izobrazbe,
- stroške jezikovnega tečaja,
- dodatno finančno podporo za mlade s posebnimi potrebami.

2. 5.2 Drop'pin @Eures

Drop'pin @Eures objavlja ponudbe za delovno prakso, vajeništvo, usposabljanje, mentorstvo, podjetništvo, podporo mobilnosti, prostovoljstvo, jezikovne tečaje, dogodke, programe financiranja in e-učenje v različnih panogah po vsej EU.

The screenshot shows the EURES website interface. At the top, there is the European Commission logo and the text 'Evropska komisija' and 'Evropski Portal Za Zaposlitveno Mobilnost'. Below this, there is a navigation bar with 'Evropska komisija > EURES > Ponudbe' and 'SPLETNA MESTA PARTNERJEV' with a link to 'European Job Days'. A search bar is visible on the right. The main content area features a map of Europe with various mobility services highlighted: 'Apprenticeships', 'Training', 'Traineeships', 'Mobility support', 'eLearning', and 'Entrepreneurship'. Below the map, there is a search box with the text 'Vpišite ključno besedo za iskanje ponudb za mlade.' and a blue 'ISKANJE' button. The footer of the page mentions 'Poišči organizacije, ki so objavile ponudbe za mlade'.

2. 6 Prostovoljstvo

Prostovoljstvo deluje na različnih področjih - socialnem, športnem, rekreativnem, izobraževalnem, zdravstvenem, kulturnem, okoljskem, turističnem, v kriznih situacijah (na primer gasilske organizacije, reševalci) in na mnogih drugih področjih. Opravljajo ga ženske in moški, mladi ljudje in otroci, ljudje srednjih let in starejše osebe, vanj se lahko vključujejo vsi ljudje ob upoštevanju svojih zmogljivosti, saj zanj ni načelnih omejitev.

Prostovoljstvo ima velik pomen za skupnost, ker:

- izboljšuje kakovost življenja v družbi;
- brani interese posameznikov in skupin, ki so ogroženi, prikrajšani, potisnjeni ob rob, izključeni;
- je ena od osnovnih poti odzivanja civilne družbe na potrebe v njej in ustvarja možnosti aktivnega delovanja državljanov v družbi;
- prostovoljsko delo je samostojna ali dodatna dejavnost in dodana vrednost delovanju služb in institucij.

Evropska prostovoljna služba (European Voluntary Service - EVS) mladim ponuja možnost daljšega bivanja in dela v gostiteljski organizaciji v drugi državi (do 12 mesecev), pri čemer je delo prostovoljca ali prostovoljke EVS v korist gostiteljske organizacije ali lokalne skupnosti, istočasno pa izvajanje praktičnih nalog predstavlja preizkušnje, ob katerih poteka učni proces za prostovoljca/-ko.

3. Nadaljnje izobraževanje

Ne glede na to, kakšno izobraževanje zaključujete, ga imate možnost nadaljevati. Pri načrtovanju izobraževalne poti vam lahko pomagajo strokovnjaki v različnih ustanovah.

- **Šolski svetovalni delavci** dobro poznajo izobraževanje, ki ga zaključujete, prav tako vaše prednosti ali morebitne slabosti. Z njimi se najlažje dogovorite za srečanje.
- **Karierni svetovalci v kariernih središčih pri Zavodu RS za zaposlovanje**, ki dobro poznajo trg dela, zaposlovanje in zahteve delodajalcev. Lahko jih pokličete in se dogovorite za svetovanje ali pa informacije v njihovi knjižnici poiščete sami. Preverite, kje je vam najbližje karierno središče.
- **Karierni svetovalci v kariernih centrih univerz** vam lahko svetujejo glede izobraževalnih programov fakultet:
 - Karierni center Univerze v Ljubljani: <http://kc.uni-lj.si/>,
 - Karierni center Univerze v Mariboru: <http://www.kc.uni-mb.si/>,
 - Karierni center Univerze na Primorskem: <http://www.kariernicenter.upr.si/>,
 - Karierni center Univerze Nova Gorica: <http://www.ung.si/si/o-univerzi/karierni-center/>.

3. 1 Možnosti nadaljnega izobraževanja?

V nadaljevanju boste spoznali pogoje, ki jih je treba izpolniti, če se želite vključiti v nadaljnje izobraževanje potem, ko zaključite trenutno izobraževanje.

3. 1. 1 Nižje poklicno izobraževanje

Spričevalo o zaključnem izpitu vam **omogoča zaposlitev**, pa tudi **vpis v prvi letnik** kateregakoli izobraževalnega programa srednjega poklicnega oziroma srednjega strokovnega izobraževanja.

3. 1. 2 Srednje poklicno izobraževanje

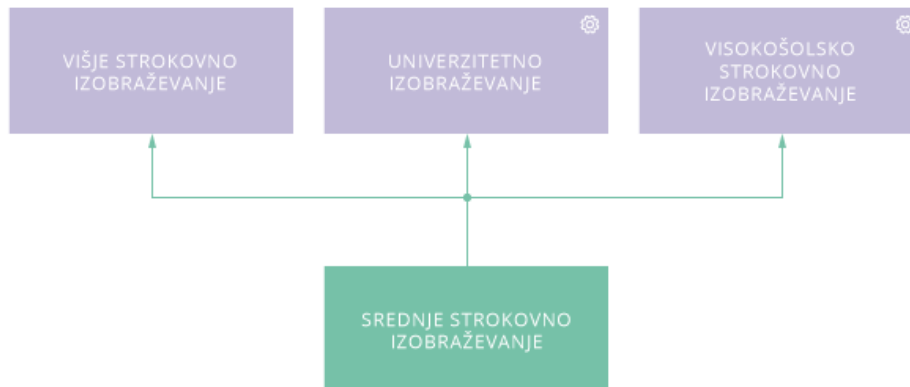
Šolanje lahko nadaljujete v **dvoletnih poklicno-tehniških programih** in si po uspešno opravljeni poklicni maturi **pridobite srednjo strokovno izobrazbo**.

Tisti, ki se boste zaposlili, si lahko po **treh letih delovnih izkušenj** z opravljanjem ustreznega mojstrskega oziroma delovodskega ali poslovodskega izpita pridobite srednjo strokovno izobrazbo. Če opravite še **izpite iz splošnih predmetov poklicne mature**, lahko nadaljujete izobraževanje na višji strokovni šoli.

- Nov Zakon o vajeništvu prinaša na področje srednjega poklicnega izobraževanja možnost večjega obsega praktičnega usposabljanja z delom pri delodajalcu. Poskusno je vajeniška oblika izvedbe programov srednjega poklicnega izobraževanja zaživela že v šolskem letu 2017/2018, danes so na voljo naslednji programi: mizar, kamnosek, oblikovalec kovin - orodjar, gastronomija – hotelirstvo, steklar, papirničar, slikopleskar – črkoslikar, strojni mehanik, zidar, električar, mehatronik - operater in klepar-krovec.

3. 1. 3 Srednje strokovno izobraževanje

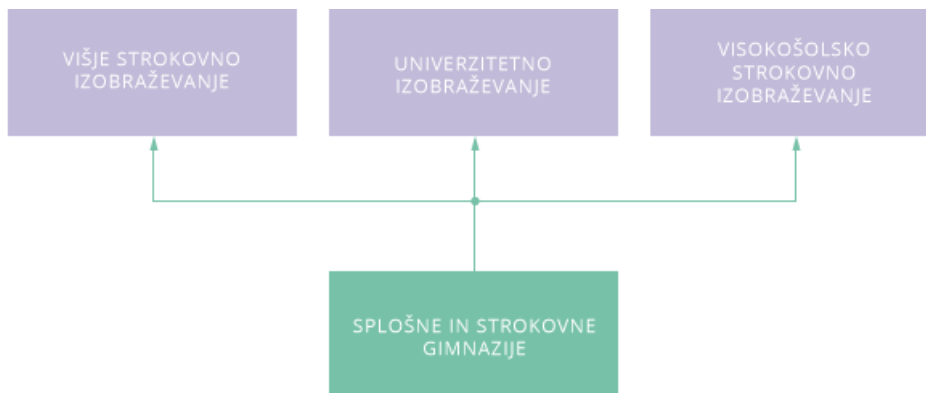
Zaključeno srednje strokovno izobraževanje omogoča neposreden vpis v vse programe višjega strokovnega izobraževanja in v visokošolske strokovne študijske programe prve bolonjske stopnje.

1

Univerzitetni študij omogoča poklicna matura ali štiri predmetni zaključni izpit in dodatni maturitetni izpit v okviru stroke.

3. 1. 4 Gimnazija

1

Gimnazija **se konča** z maturitetnim izpitom iz petih predmetov - **maturo**, ki omogoča vpis na katerokoli nadaljnjo stopnjo izobraževanja.

3. 1. 5 Poklicni in maturitetni tečaj

Če se ne boste odločili za nadaljnje izobraževanje v višjem ali visokem šolstvu, se lahko odločite za **poklicni tečaj** in pridobite strokovna znanja, ki jih boste potrebovali za

¹ Izobraževalni zemljevid je povzet s spletne strani www.mojaizbira.si.

opravljanje poklica na izbranem področju. V poklicni tečaj se lahko vpišete, če ste uspešno zaključili:

- četrti letnik gimnazije ali zaključni letnik izobraževalnega programa za pridobitev srednje strokovne izobrazbe in izpolnjujete druge, z izobraževalnim programom določene pogoje. Tako si pridobite srednjo strokovno izobrazbo.

Izobraževanje v poklicnih tečajih traja eno leto, zaključí pa se s poklicno matura.

V poklicnem tečaju se lahko redno izobražujete samo enkrat.

Vrste poklicnih tečajev za redno izobraževanje na srednjih šolah v Sloveniji: ekonomski tehnik, gastronomsko – turistični tehnik in vzgojitelj predšolskih otrok.

Za vse tiste, ki ste se odločili za poklicno izobraževanje in se zdaj odločate za univerzitetni študij, pa so na voljo **maturitetni tečaji**. Izobraževanje po programu maturitetnega tečaja traja **eno leto**. Kandidati, ki uspešno končajo izobraževanje po tem programu, lahko pristopijo k splošni maturi. V maturitetni tečaj se lahko vpišete, če ste uspešno zaključili:

- srednje poklicno, srednje tehniško oz. strokovno izobraževanje,
- tretji letnik gimnazije in ste prekinili izobraževanje za najmanj eno leto,
- četrti letnik programa Waldorfske gimnazije,
- osnovnošolsko izobraževanje in hkrati opravili preizkus znanja na ravni tretjega letnika gimnazije. Preizkus znanja na ravni tretjega letnika gimnazije kandidat opravlja na šoli, ki izvaja maturitetni tečaj.

3.1. 6 Vpis v višje strokovno izobraževanje

Vse informacije o možnostih vpisa v višje strokovno izobraževanje najdete na spletni strani <http://www.vss-ce.com/vps/>.

VIŠJEŠOLSKA PRIJAVNA SLUŽBA

Obvestila
Razpis
Prijava
Pogosta vprašanja
Izračun točk
Tuji državljan
Obrazci
Povezave
Kontakt
Priznavanje izobraž.

Prijava - sprejemni postopek
Prejeli razpisnih programov
Obrazec za prijavo

Naslov: Pot na Lavo 22, 3000 Celje
E-pošta: vspris@quest.arnes.si
Tel.: 03/428 58 82

Odgovorna oseba na Solskem centru Celje, Višješolski prijaviteljski službi:
Alojz Razpet

Referenčni višješolske prijaviteljske službe:
Monika Vačun

3. 1. 7 Vpis v univerzitetne študijske programe

Informacije o dodiplomskih in enovitih magistrskih študijskih programih za naslednje študijsko leto najdete na spletni strani Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, bolj podrobno na strani [eVŠ](#).

The screenshot shows the top navigation bar of the eVŠ website. It features four main menu items: 'Prijava za vpis' (Registration), 'Študijski programi' (Study programs), 'Visokošolski zavodi' (Higher education institutions), and 'Pomembne informacije' (Important information). Below these is a search bar with the text 'POIŠČI ŠTUDIJ ZASE' and a search button labeled 'IŠČI'. The search bar contains the placeholder text 'Vpiši študijski program, študijsko področje ali visokošolski zavod'. Below the search bar, there is a small text prompt: 'ali brskaj po študijskih programih in visokošolskih zavodih'. The eVŠ logo is visible in the top right corner.

3. 2. Študij v tujini

Lahko se odločite tudi za študij v tujini. Evropa ponuja veliko različnih možnosti. Pri iskanju informacij vam je v pomoč iskalnik [LEARNING OPPORTUNITIES AND QUALIFICATIONS IN EUROPE](#), kjer so na voljo naslednje informacije:

- možnosti izobraževanja in usposabljanja, informacije in povezave do usposabljanja in študija v državah EU;
- sistem kvalifikacij (evropski okvir kvalifikacij, nacionalna ogrodja in njihova primerjava);
- selitev v drugo državo;
- povezava do svetovalnih služb, kjer lahko pridobite več informacij o možnostih kariernega svetovanja;
- programi izmenjav, Erasmus + in druge štipendije;
- priznavanje diplom in pridobljenih kvalifikacij.

European Commission

LEARNING OPPORTUNITIES AND QUALIFICATIONS IN EUROPE

Information about courses, work-based learning and qualifications

Search

Open Education Europa

The central access point to find Open Educational Resources, including Massive Open Online Course (MOOC)

Learn More

What are you searching for? Search on the Map

Learning Opportunities

Find information and links on opportunities to learn or study in another EU country by searching by subject field, level of education or country.

Qualifications

Find information on the **European Qualifications Framework**, National Qualifications Frameworks and how they compare.

Find information on **qualifications** in Europe by searching by subject field, level of education or country.

Validation of non-formal and informal learning

How to make learning visible and value skills outside formal education.

Dodatne informacije o možnostih študija lahko pridobite tudi na veleposlaništvih in konzulatih posameznih držav.

Če se boste **del študijskega programa odločili** opraviti v tujini, vam bodo pri tem pomagali:

- Univerza v Ljubljani, Služba za mednarodno sodelovanje,
- Univerza v Mariboru, Služba za mednarodno in meduniverzitetno sodelovanje,
- Univerza v Novi Gorici, Mednarodna pisarna,
- Univerza na Primorskem, Center za mednarodno sodelovanje.

Informacije o študiju v tujini najdete tudi pri Javnem štipendijskem, razvojnem, invalidskem in preživninskem skladu Republike Slovenije.

4. Štipendije

Obstaja več vrst štipendij. Najpogostejše navajamo v nadaljevanju.

4. 1 Državne štipendije

Do državne štipendije so upravičeni **dijaki in študenti**, ki:

- so državljani Republike Slovenije,
- izpolnjujejo pogoje po določbah Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev glede povprečnega mesečnega dohodka na družinskega člana,
- so vpisani v študij zgolj na 1. in 2. bolonjski stopnji,
- ne smejo biti v delovnem razmerju ali imeti statusa brezposelne osebe.

Državno štipendijo **za izobraževanje v tujini** lahko dobi državljan Republike Slovenije, če se v tujini izobražuje na izobraževalni ustanovi, ki je akreditirana v skladu s predpisi države izobraževanja za izvajanje javno veljavnega (akreditiranega) izobraževalnega programa za pridobitev stopnje izobrazbe.

Za **mladoletne dijake** lahko vlogo za dodelitev državne štipendije **oddajo starši oziroma zakoniti zastopniki**, in sicer **z enotno vlogo za uveljavljanje pravic iz javnih sredstev**.

Vlogo za pridobitev štipendije lahko osebno ali po pošti vložite pri centru za socialno delo, kjer imate stalno prebivališče. Več informacij je na voljo pri Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

4. 2 Zoisove štipendije

Zoisove štipendije na podlagi Zakona o štipendiranju, sprejetega julija 2007, izvaja

Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije.

Sistem Zoisovega štipendiranja je razširil možnosti uveljavljanja pravice do Zoisove štipendije na celotno obdobje izobraževalne poti po enakih kriterijih in ne glede na letnik in stopnjo izobraževanja.

4. 3 Kadrovske štipendije

Kadrovske štipendije so namenjene neposrednemu povezovanju s podjetji.

Kadrovske štipendije so **v povprečju najvišje** med vsemi vrstami štipendij. Prednost kadrovske štipendije je zagotovo v tem, da praviloma zagotavljajo takojšnjo prvo zaposlitev po končanem šolanju.

4. 4 Štipendije za deficitarne poklice

Namen štipendij za deficitarne poklice je spodbujanje mladih za izobraževanje za tiste poklice, za katere je na trgu zaznati razkorak med trenutnim in prihodnjim številom razpoložljivih kadrov in predvideno ponudbo delovnih mest.

4. 5 Skladi, fundacije in razpisi vlad

Pri Javnem štipendijskem, razvojnem, invalidskem in preživninskem skladu Republike Slovenije poiščite informacije o drugih štipendijah za študij doma in v tujini.

Razpisi štipendij so objavljeni tudi na spletni strani Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport ter spletnih straneh veleposlaništev.